

Forthyron® Smak vet.

Koiran kilpirauhasen
vajaatoiminta

Koiran kilpirauhasen vajaatoiminta eli hypotyreoosi

Eläinlääkäri on määrännyt koirasi kilpirauhasen vajaatoiminnan hoitoon Forthyron® Smak vet. lääkityksen. Tässä esitteessä pyritään antamaan vastauksia niihin kysymyksiin, joita sinulla saattaa olla tästä sairaudesta ja sen hoidosta.

Päivittäisen lääkityksen ja tarkan seurannan avulla koirasi voi paremmin. Monet kilpirauhasen vajaatoiminnan kliinisistä oireista alkavat hävitä muutaman viikon kuluessa ja pysyvät sen jälkeen hallinnassa.

		Wed 01	Thu 02	Fri 03	Sat 04	Sun 05
Mon 06	Tue 07	Wed 08	Thu 09	Fri 10	Sat 11	Sun 12
Mon 13	Tue 14	Wed 15	Thu 16	Fri 17	Sat 18	Sun 19
Mon 20	Tue 21	Wed 22	Thu 23	Fri 24	Sat 25	Sun 26
Mon 27	Tue 28	Wed 29	Thu 30			

Mikä kilpirauhasen vajaatoiminta on?

Kilpirauhasen vajaatoiminta on tavallinen hormonihäiriö, joka todetaan usein keski-ikäisillä tai iäkkäillä koirilla. Sairaus aiheutuu kilpirauhashormonin vähentyneestä tuotannosta. Kilpirauhasen vajaatoiminta voi vaikuttaa haitallisesti elimistön aineenvaihduntaan.

Kilpirauhasen vajaatoiminta lyhyesti

Kilpirauhanen sijaitsee kurkun alaosassa. Se koostuu kahdesta osasta, joita kutsutaan lohkoiksi ja jotka sijaitsevat henkitorven molemmin puolin. Kilpirauhasessa muodostuu kilpirauhashormonia, lähinnä tyroksiinia (T4) ja vähemmässä määrin trijodityroniinia (T3).

Kilpirauhashormoni on tärkeä koiran hiilihydraatti-, rasva- ja valkuaisaineenvaihdunnan kannalta, minkä lisäksi se vaikuttaa myös elimistön lämpötilan säätelyyn.

Kilpirauhasen vajaatoiminnan kliiniset löydökset (oireet) ovat siksi hyvin vaihtelevia eivätkä ne välttämättä liity yksinomaan juuri kilpirauhasen vajaatoimintaan. Jos koiralla on kilpirauhasen vajaatoimintaa, se voi olla apaattinen, vaisu ja nukkua useammin tai pidempiä ajanjaksoja, ja sillä saattaa olla vilunväristyksiä tai koiran paino saattaa nousta, vaikka sen ruokinnassa ei olisikaan tapahtunut muutoksia.

Mistä kilpirauhasen vajaatoiminta johtuu?

Kilpirauhasen vajaatoiminnan yleisin (kilpirauhaseen suoraan vaikuttava) syy on immuunipuolustusjärjestelmän sairaus, minkä seurauksena elimistön immuunipuolustusjärjestelmä muuttuu yliherkäksi.

Elimistön omia kudoksia vastaan muodostuu vasta-aineita, jolloin kilpirauhanen tulehtuu. Tällaista tilaa kutsutaan autoimmuunivälitteiseksi lymfosyyttityreoidiitiksi.

Muut kilpirauhasen vajaatoiminnan syyt, kuten kilpirauhaskasvain, sädehoito ja synnynnäiset kilpirauhassairaudet, ovat harvinaisia. Kilpirauhasen vajaatoiminta voi toisinaan johtua aivolisäkkeen kasvaimesta. Tällaista tilaa kutsutaan sekundaariseksi kilpirauhasen vajaatoiminnaksi.

Miten kilpirauhasen vajaatoiminnan oireet voi tunnistaa?

Kilpirauhasen vajaatoiminnan selkeimpiä oireita ovat käyttäytymisen muuttuminen, lisääntynyt haluttomuus, painon nousu ilman ruokavalion muutoksia, karvanlähtö ja ihon selkeä paksuuntuminen. Oireet kehittyvät usein hitaasti ajan mittaan ja niiden tulkitaan usein virheellisesti liittyvän ikääntymiseen.

Koirassa mahdollisesti havaittavia muutoksia ovat:

- Karvapeite ohenee ja haurastuu, karvat lähtevät helposti vetämällä irti tai uuden karvan kasvu on hidasta. Karva lähtee usein kyljistä ja toisinaan korvista ja hännästä. Myös kuonon karvattomuus voi olla kilpirauhasen vajaatoiminnan varhainen oire
- Iho tummuu tai siitä irtoaa kuivaa tai rasvaista hilsettä (seborrea). Kilpirauhasen vajaatoiminnasta voi aiheutua myös ihoinfektioita tai korvainfektioita.
- Koiran ilme voi toisinaan näyttää alakuloiselta nesteen kertymisen vuoksi (ödeema)
- Hedelmällisyyteen liittyvät ongelmat.
- Mahdolliset muutokset käyttäytymisessä. Kilpirauhashormonin puutoksen tiedetään voivan aiheuttaa monenlaisten muiden käyttäytymiseen ja valppauteen liittyvien häiriöiden ilmaantumista ja vaikuttaa tällaisten häiriöiden ilmenemismuotoon. Siitä voi aiheutua muun muassa odottamatonta ja ärsykeettä syntyvää aggressiivisuutta sekä eläimiä että ihmisiä kohtaan esimerkiksi uudenlaisista tilanteista, tai äänistä aiheutuvan pelon, tai ahdistuneisuuden vuoksi.
- Koirien reaktiot eivät aina ole samanlaisia eikä sinun koirallasi välttämättä esiinny kaikkia näitä oireita. Koiran käyttäytymisessä havaittavat muutokset voi olla hyödyllistä kirjoittaa muistiin.
- Jos koirasi terveys huolestuttaa sinua, ota viipymättä yhteyttä eläinlääkäriin.

Kilpirauhasen vajaatoiminnan toteaminen

Eläinlääkäri voi varmistaa kilpirauhasen vajaatoiminnan mittaamalla koiralta otetusta verinäytteestä kilpirauhashormonin (T4) ja kilpirauhasta stimuloivan hormonin (TSH) pitoisuudet.

Kilpirauhasen vajaatoiminta on tärkeää hoitaa

Kilpirauhasen vajaatoiminta heikentää koiran elämänlaatua. Hoito parantaa koiran elämänlaatua ja ehkäisee muiden, mahdollisesti hengenvaarallisten, tehostettua ja kallista hoitoa vaativien sairauksien kehittymistä.

Kilpirauhasen vajaatoiminnan hoito

Kilpirauhasen vajaatoimintaa ei voi parantaa, vaan se pidetään hallinnassa lääkähoidolla. Forthyron® Smak vet. korjaa koiran kilpirauhashormonin (T4) puutoksen. Koira voi levotyroksiinatriumhoidon avulla elää normaalia elämää.

Forthyron Smak vet. -hoito

Kun koiran hoito on aloitettu, huomaat nopeasti selvää paranemista sen voinnissa. Se muuttuu pian virkeämmäksi ja myös muut oireet vähenevät seuraavien kuukausien aikana.

Aktiivisuus	Tavallisesti 2 viikon kuluessa
Iho	1–4 kuukautta (aluksi karvanlähtö lisääntyy)
Paino	10 %:n vähittäinen väheneminen 3 kuukauden kuluessa
Palautuminen ennalleen	Tavallisesti 13 viikon kuluessa

Vanhan karvan voi havaita vaihtuvan uuteen karvaan, ja samalla voi esiintyä lievää kutinaa. Voit tarvittaessa edistää ihon ja turkin toipumista harjaamalla koiraa. Eläinlääkäri saattaa myös suositella eläinklinikalta saatavien hoitotuotteiden käyttöä.

Koiralta otetaan 4–8 viikon kuluttua hoidon aloittamisesta verinäyte hormoni-pitoisuuksien määrittämiseksi. Näyte pitää ottaa kolme tuntia Forthyrone® Smak vet. -tabletin antamisen jälkeen. Eläinlääkäri saattaa määritystuloksen valmistumisen jälkeen muuttaa koiralle annettavaa annostusta.

Kun eläinlääkäri katsoo koiran tilan parantuneen riittävästi ja kun sen T4-pitoisuudet ovat korjautuneet normaaleiksi, koiraa suositellaan käyttämään eläinlääkärissä säännöllisesti seurantakäynneillä. On tärkeää, että jatkat koiran hoitoa päivittäin sille määrättyinä Forthyrone® Smak vet. -annoksina. Vaikka huomaat koiran fyysisen kunnon parantuneen selvästi, et saa lopettaa hoitoa. Forthyrone® Smak vet. hoitaa kilpirauhasen vajaatoiminnan näkyvät oireet, mutta ei paranna itse sairautta.

Vastauksia kysymyksiin

joita sinulla saattaa olla kilpirauhasen vajaatoiminnasta ja Forthyron® Smak vet -hoidosta.

Mitä Forthyron® Smak vet. on ja miten se vaikuttaa?

Forthyron® Smak vet. on koiran kilpirauhasen vajaatoiminnan eli hypotyreoosin hoitoon hyväksytty lääke. Se sisältää synteettistä levotyroksiiniatrimumia, joka korjaa koiran T4- hormonipuutoksen.

Miten annan Forthyron Smak vet. -hoitoa koiralle?

Lääke on tärkeää antaa kaksi kertaa päivässä. Forthyron® Smak vet. voidaan antaa joko ruoan mukana tai tyhjään mahaan. On kuitenkin tärkeää, että annat lääkkeen joka päivä samalla tavoin.

Miten toimin, jos unohdan antaa tablettin?

Jos unohdat antaa yhden Forthyron® Smak vet. -tablettin tai jos et ole varma, nielikö koira tablettin (esim. jos tabletti annettiin ruoan seassa), älä tee lääkehoitoon muutoksia. Anna seuraava tabletti tavanomaiseen tapaan, mutta älä anna kaksinkertaista annosta! Jos olet epävarma jostakin annostukseen liittyvästä seikasta, käänny eläinlääkäriin puoleen.

Miten pitkään koira tarvitsee hoitoa?

Kilpirauhasen vajaatoimintaa ei voi parantaa. Jotta veren T4- ja T3- pitoisuudet pysyvät normaaleina, koira tarvitsee Forthyron® Smak vet. -hoitoa joka päivä koko loppuelämänsä ajan.

Pitääkö koiran käydä vielä eläinlääkäriin vastaanotolla?

Pitää. On tärkeää käydä eläinlääkäriissä säännöllisesti varmistamassa, että koiran kilpirauhashormonipitoisuudet pysyvät tasaisina.

Miten jaan tablettin?

Tabletti jaetaan helposti

ja oikein näin:

Jaa tabletti neljään osaan asettamalla tabletti ristikkäisjakouurre ylöspäin ja painamalla sitä peukalolla.

Tablettin

puolittaminen:

Pidä kiinni tablettin toisesta puoliskosta ja paina tablettin toista puoliskoa.

Miten pitkään jaettu tabletti säilyy?

Jaettu tabletti pitää käyttää neljän päivän kuluessa. Jaettu tabletti säilytetään mieluiten avatussa läpipainopakauksessa.

TEE NÄIN:

- Noudata normaalia hoito-ohjelmaa. Anna Forthyron® Smak vet. aina joko ruoan mukana tai tyhjään mahaan, myös sinä päivänä, jona viet koiran eläinlääkäriin näytteenottoa varten.
- Pese kätesi käsiteltyäsi Forthyron® Smak vet. tabletteja.
- Ota heti yhteyttä eläinlääkäriin, jos koira ei hoidon aikana enää syö, juo, virtsaa tai jos sen vointi on huono.
- Käytä koiraa eläinlääkäriissä eläinlääkäriin antaman suosituksen mukaisesti.
- Noudata lääkkeen käsittelyssä varovaisuutta, jos olet raskaana tai suunnittelet raskaaksi tulemistä.

ÄLÄ TEE NÄIN:

- Älä muuta annostusta keskustelematta siitä eläinlääkäriin kanssa.
- Älä anna kaksinkertaista annosta, jos olet unohtanut antaa annoksen. Ota yhteyttä eläinlääkäriin.
- Älä lopeta hoitoa, jos huomaat paranemista koiran terveydentilassa.

Forthyron® Smak vet. hoitaa kilpirauhasen vajaatoiminnan oireet, mutta ei paranna itse sairautta.

Onko esitteen teksti liian vaikeaselkoista?

Ei syytä huoleen. Tässä on esitteessä käytettyjen lääketieteellisten termien selitykset.

Forthyron® Smak vet.

Lääke, joka sisältää vaikuttavana aineena (synteettistä) levotyroksiininatriumia, joka korjaa kilpirauhashormonipuutoksen.

Hormoni

Hormonit kuljettavat viestejä elimistön eri elimille ja pitävät siten yllä tiettyjä elinprosesseja ja toisaalta taas estävät toisia prosesseja.

Aivolisäke

Aivojen alaosassa sijaitseva umpirauhanen, josta vapautuu TSH-hormonia. Tämä hormoni puolestaan stimuloi hormonin muodostumista kilpirauhasessa ja sen vapautumista kilpirauhasesta verenkiertoon.

Kilpirauhasen vajaatoiminta eli hypotyreoosi

Aiheutuu kilpirauhashormonin (T3 ja T4) riittämättömästä muodostumisesta kilpirauhasessa.

Levotyroksiininatrium

Forthyron® Smak vet. valmisteen vaikuttava aine

Kilpirauhanen

Kaulassa sijaitseva rauhanen, joka muodostuu kahdesta henkitorven molemmin puolin sijaitsevasta lohkoista ja joka tuottaa kilpirauhashormonia.

Kilpirauhasta stimuloiva hormoni (TSH)

Aivolisäkkeessä muodostuva hormoni, joka stimuloi kilpirauhasta tuottamaan kilpirauhashormonia.

Tyroksiini (T4)

Kilpirauhasessa muodostuva hormoni.

Trijodityroniini (T3)

Kilpirauhasessa muodostuva hormoni.

		Wed 01	
Mon 06	Tue 07	Wed 08	
Mon 13	Tue 14	Wed 15	

Forthyron® Smak vet. 200 mikrog ja 400 mikrog tabletti koirille. Vaikuttavat aineet: 200 mikrogrammaa levotyrokisiinatriumia vastaten 194 mikrog levotyrokisiinia, 400 mikrogrammaa levotyrokisiinatriumia vastaten 389 mikrog levotyrokisiinia. Käyttöaiheet: Kilpirauhasen vajaatoiminnan hoito koiralla. Vasta-aiheet: Ei saa käyttää koirilla, joilla on hoitamaton lisämunuaisen vajaatoiminta. Ei saa käyttää tapauksissa, joissa esiintyy yliherkkyyttä vaikuttavalle aineelle tai apuaineille. Kesto aika: Kesto aika: 2 vuotta. Jaetun tabletin kesto aika: 4 päivää. Säilytä lämpöpainopakauksessa. Pakkaukset ja hinnat (tmh) 09-2019: 200 mikrog 250 tabl. 33,41 €. 400 mikrog 250 tabl. 54,47 €. Reseptilääke. SPC:n muuttamispäivämäärä 2.11.2016. Tutustu valmisteyhteenvedoon ennen lääkkeen määräämistä.

Lisätietoja: Pharmaca Fennica Veterinaria tai Dechra Veterinary Products Oy.

Dechra Veterinary Products Oy
Puh: 02 2510 500

info.fi@dechra.com

www.dechra.fi

©Dechra Veterinary Products A/S

Syyskuu 2018

Dechra
Veterinary Products